

SA Eesti Arhitektuurimuuseum Arengukava 2025–2029

Eesti Arhitektuurimuuseum asutati 1. jaanuaril 1991 eesmärgiga koguda, säilitada, uurida ning tutvustada materjale, mis kajastavad Eesti professionaalse arhitektuuri kujunemist ja arengut 20. sajandi algusest nüüdisajani. 2024. aasta juunist muutus muuseum sihtasutuseks.

Arhitektuurimuuseum tegutseb Tallinna kesklinna ajaloolises Rotermanni soolalaos, mis avati muuseumihoonena 1996. aastal. Muuseumi arengukava 2025–2029 annab suunad lähiaja eesmärkidele ning tegevustele, mida nende saavutamiseks plaanime teha.

Eesti Arhitektuurimuuseum on parimate valdkondlike kogudega ning aktiivse vahelduva näituste kavaga muuseum, mille lähiaastate eesmärk on uuendada vananeva ja amortiseeruva hoone eksponeerimis-, töö- ning tehnilisi tingimusi, jõuda organisatsioonina tugeva sisemise struktuurini ning oma tegevustes suurema publikuni, hõlmates kogu publiku elu- ja huvikaart.

Visioon

Tekitame huvi ja kasvatame igas vanuses inimeste teadlikkust ruumikultuurist. Mõtestamise ja dialoogi algatamisega panustame ehitatud ja ehitamata pärandi, arhitektuuri, sisearhitektuuri, linnaplaneerimise ja maastikuarhitektuuri valdkondade aktuaalsetesse mõttevahetustesse.

Missioon

Eesti Arhitektuurimuuseum kogub, säilitab, uurib ja vahendab Eesti arhitektuuriga seotud materjali ning panustab seeläbi valdkonna arengusse ning professionaalsesse mõtestamisse.

Hetkeolukord ehk SWOT analüüs

Tugevused

- Tallinna kesklinnas paiknev mahukas hoone, kus on ainulaadne suur saal ning mitmed eriilmelised ekspositsioonipinnad
- Muuseumi meeskond on professionaalne ning erialaselt tõsiseltvõetav
- Muuseumil on tugevad võrgustikud ja valdkondlikud partnerid, kellega saame päevakajalistes teemades kaasa rääkida
- Ainus ruumikultuuriga tegelev muuseum Eestis ning Balti- ja Põhjamaade regiooni oluline arhitektuurimuuseum
- Tugev sisutegevus läbi kogude uurimise, publitseerimise, aktiivse näituse-tegevuse, toob muuseumile kaasa tunnustusi
- Küllastajate positiivne tagasiside ja tugeva erialamuuseumi kuvand

Nõrkused

- Hoone asukoht ei ole maksimaalselt ära kasutatud ning muuseum ei ole linnaruumis lihtsasti leitav. Lisaks on probleemne ligipääsetavus hoone sees
- Vähene külastusnumber ja silmapaistvus, rakendamata võimalused sotsiaalmeedias ja turunduses
- Ressursside vähesus: väike meeskond, väike eelarve
- Näituseprogrammi rahastuse sõltumine Kultuurkapitalist
- Hoidlapinna puudus ja kohati problemaatilised säilitustingimused seavad piirangu kogude kasvamisele
- Maja üldine seisukord ja amortiseerumine, vananevas hoones on aegunud töötingimused ning kliimatingimuste puudulikkus
- Lähtuvalt kitsast temaatilisest fookusest on vähe uurijaid ja erialast uurimustööd, mis piirab ka küllastajate arvu

Hetkeolukord ehk SWOT analüüs

Võimalused

- Omatulu teenimise võimalused ja uued rahastusskeemid
- Kruut ja linnaruum meie ümber, võimekus tegutseda ka majast väljas
- Arhitektuuriteema sidusus kõigi elus, mis võimaldab kommunikatsiooni laiendamist uutele sihtrühmadele
- Mitmekesised sündmused, muuseumipood, kohvik
- Oluline partner ka ehitusvaldkonnale

Ohud

- Muuseumi tegevuse ümberkorraldamine või märkimisväärne Kultuuriministeeriumi rahastuse vähenemine
- Turismisektori langusest või julgeolekuolukorrast tulenev külastajate vähenemine
- Hoone vananemine ja sellega seotud risk kogude hävimisele
- Tugevad konkurendid, kes mõjutavad eksperte lahkuma: tööandja maine palgatingimuste vaatest
- Koostööpartneri ebausaldusväärsus

Strateegilised eesmärgid 2025–2029

1.

Läbi Eesti 20.–21. sajandi arhitektuuri-
loo kogumise, säilitamise, uurimise ja
populariseerimise tõstame inimeste
huvi ja teadlikkust ruumikultuurist
ning mõtestame arhitektuuripärandit

2.

Oleme arhitektuurivaldkonnaga
tihedalt seotud partner ning
panustame selle professionaalsesse
mõtestamisse

3.

Arhitektuurimuuseum pakub
kaasaegset ning silmiavavat
külastuskogemust

4.

Kaasaegselt ja jätkusuutlikult juhitud
ja majandatud organisatsioon
väärtustab head töökeskkonda ning
paindlikku ja kaasavat töökultuuri

Strateegilised eesmärgid 2025–2029

1. Läbi Eesti 20.–21. sajandi arhitektuuriloo kogumise, säilitamise, uurimise ja populariseerimise tõstame inimeste huvi ja teadlikkust ruumikultuurist ning mõtestame arhitektuuripärandit

Võtmemõõdikud

- 2029. aastaks külastab muuseumi 30 000 piletiga külastajat aastas
- Programmide, sündmuste ja tasuta külastajatekaudujõuavad muuseumi tegevused nii muuseumis, muuseumist väljas kui virtuaalsetes kanalites lisaks 10 000 inimeseni
- Muuseumis toimub igal aastal vähemalt viis ajutist näitust
- Muuseumi kogud on aastas kaasatud viide uurimusprojekti
- Muuseumi kogudest 70% on hoitud nõuetekohast säilitamist tagaval hoidlapinnal

Tegevused eesmärgi saavutamiseks:

- 1.1. Ekspositsioonipindade kontseptsiooni uuendamine ning ideekonkursi läbiviimine
- 1.2. Välialade kasutuselevõtmine: promenaad ja ligipääs terrassile koos välisekspositsiooniga, muuseumi väljapaistvus linnaruumis ning välisviidanduse arendamine, majaesise installatsioonikontseptsiooni uuendamine
- 1.3. Keldrisaali näituse uuendamine koostöös Arhitektuurikooliga
- 1.4. Näituste programm on kaasav ja avatud: avame näitusepindasid *open call* põhimõttel
- 1.5. Ajutistenäitustekavalähtub fookustest:
 - Eesti arhitektuuriajalugu ja arhitekte populariseerivad uurimisteemad
 - Hetkel ja tulevikku vaatavalt arhitektuurivaldkonnas aktuaalsed ja olulised teemad läbi tugevate kuraatori-kontseptsioonide
 - Rahvusvaheline koostöö ja välitemaatika toomine Eestisse: välisnäitused ja koostöönäitused
 - Visuaal- ja ruumikultuur
 - Rändnäitused: püüame leida võimalusi näituste eksponeerimiseks mujal Eestis või koostöös saatkondadega välismaal

Strateegilised eesmärgid 2025–2029

- 1.6. Uute fookustena tulevad kogumisteemade juurde sisearhitektuur ja maastikuarhitektuur
- 1.7. Laiendame digipärandi kogumist arhitektuurikonkurssidelt auhinnatud tähtobjektidele ning audiokogu arhitektidelt ka sisearhitektidele ning maastikuarhitektidele

- 1.8. Säilitamistingimuste parendamiseks ja ruumikitsikuse vähendamiseks leiame majavälise hoidlapinna ja korraldame muuseumihoones olevad kogud parematesse säilitustingimustesse

Strateegilised eesmärgid 2025–2029

2.

Oleme arhitektuurivaldkonnaga tihedalt seotud partner ning panustame selle professionaalsesse mõtestamisse

Võtmemõõdikud

- Muuseumis toimub vähemalt viis valdkonna üritust aastas
- Muuseum on seotud vähemalt kolme rahvusvahelise koostööprojekti ja / või -võrgustikuga aastas

Tegevused eesmärgi saavutamiseks:

- 2.1. Leiame temaatilisi koostöövõimalusi teiste muuseumite ning erialaorganisatsioonidega
- 2.2. Arhitektuurimuuseumis toimuvad valdkonna sündmused, teadmussiire ning uurime pärast suuremaid koostööprojekte valdkondlikku rahulolu
- 2.3. Oleme osa rahvusvahelisest arhitektuurimuuseumide võrgustikust (ICAM, Põhjamaade muuseumid) ning panustame rahvusvahelisse koostöösse ning professionaalsevõrgustikuarendamisse (EUMies Awards, LINA, European Prize for Urban Public Space, Erasmus+)
- 2.4. Muuseum on tihedas koostöös valdkondlike loomeliitudega, luues ühisnäituseid, sündmuseid ning kogumistegevusi
- 2.5. Muuseum on aktiivselt seotud ülikoolidega teadmussiirde alases koostöös
- 2.6. Muuseumi ruumides tegutseva Arhitektuurikooliga on alustatud sisulist koostööd noorte sihtgruppideni jõudmiseks ning ühiste programmide / sündmuste korraldamiseks

Strateegilised eesmärgid 2025–2029

3. Arhitektuurimuuseum pakub kaasaegset ning silmiavavat külastuskogemust

Võtmemõõdikud

- Muuseum jälgib iga-aastaselt külastajate rahulolu ning see on vähemalt 8,8
- Muuseum viib läbi külastajaprofiili uuringu ning sihtgruppide mitmekesisust seiratakse
- Muuseumis toimub sündmuseid üle terve elukaare ning vähemalt 50 üritust aastas
- Muuseumi haridusprogrammides osaleb aastas 4000 kooliõpilast

Tegevused eesmärgi saavutamiseks:

- 3.1. Muuseumi ajutiste näituste tegemise võimalused laienevad ja kaasajastuvad läbi ekspositsioonipindade uuendamise ning valge galerii loomise
- 3.2. Muuseumi püsiekspositsioonid uuenevad ning muuseumisse tekib ka hea väliruum
- 3.3. Pakume kõikidele vanuserühmadele arhitektuuri uurimiseks ja arutlemiseks haridusprogramme
- 3.4. Muuseumi publikuprogrammid ulatuvad üle terve elukaare ning on ligipääsetavad erinevatele huvigruppidele. Sündmused toimuvad ka väljaspool muuseumi linnaruumis või üle Eesti
- 3.5. Uuenenud muuseumi pood on tuntud põhjaliku valikuga Eesti arhitektuurilugu pakkuvast (eriala) kirjandusest ning esindatud on kvaliteetsed omabrändi tooted
- 3.6. Muuseumi külastajad tunnevad ennast teretulnuna, külastajate arv suureneb ning muuseumi jõuab aina enam väliskülalisi ning laiema arhitektuurihuviga inimesi
- 3.7. Muuseumil on kaasaegne ja atraktiivne kuvand, sotsiaalmeediakanalite strateegiad ja tegevuskavad on vastavalt identiteedile uuendatud

Strateegilised eesmärgid 2025–2029

4. Kaasaegselt ja jätkusuutlikult juhitud ja majandatud organisatsioon

Võtmemõõdikud

- Muuseum on pälvinud „Rohelise muuseumi“ märgise
- Töötajate rahulolu hinnatakse iga-aastaselt ning see on vähemalt 8,2
- Majandustegevusest laekuva tulu osakaal moodustab 33% kogutulust (v.a. RKAS, projektitoetused, investeeringud ja intressitulu)

Tegevused eesmärgi saavutamiseks:

- 4.1. Iga-aastaselt viiakseläbitöötajate rahulolu uuringud ning koostöövestlused
- 4.2. Muuseum on paindlik ja kaasaegne tööandja, rakendades pere- ja töötajasõbralikke põhimõtteid
- 4.3. Arendame ja väärtustame meeskonna digipädevusi
- 4.4. Personali töökaar on läbimõeldud ja hästi koordineeritud värbamisest töölt lahkumiseni
- 4.5. Alustame organisatsiooni enesehindamisega ning rakendame CAF hindamismudelit
- 4.6. Rakendame oma tegevustes jätkusuutlikke ning keskkonnasäästlikke põhimõtteid, taotleme Rohemuuseumi märgise